

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXV. — Wydana i rozesłana dnia 11. maja 1918.

Treść: *M* 168. Rozporządzenie, w sprawie utworzenia związku gospodarczego przemysłu sztucznych nawozów.

168.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rol- nictwa z dnia 8. maja 1918,

w sprawie utworzenia związku gospodarczego
przemysłu sztucznych nawozów.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917,
Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Członkowie związku.

Wszystkie przedsiębiorstwa, zajmujące się
wyrobem środków nawozowych, zawierających
azot i kwas fosforowy, a w szczególności wyrobem
siarczanu amonowego, wapnoazotu, mączki żużlo-
wej Thomasa (Falbota), superfosfatu, idealfosfatu
i mąki kościanej, należą do związku gospodar-
czego przemysłu sztucznych nawozów z siedzibą
w Wiedniu.

Przedsiębiorstwa, w których wymieniona
w ustępie pierwszym produkcja obejmuje tylko
część ruchu, są co do tej części członkami
związku.

Fabryki i przedsiębiorstwa oznaczonego w tym
paragrafie rodzaju, założone dopiero w czasie
obowiązkiwania niniejszego rozporządzenia, należą
do związku z dniem rozpoczęcia czynności.

Co do przynależności do związku rozstrzyga
w wątpliwych przypadkach Minister handlu według
swobodnego uznania po wysłuchaniu kierownictwa
związku.

§ 2.

Cel związku.

Do zadań związku gospodarczego należy:

- a) prowadzenie dokładnego przeglądu co do sto-
sunków produkcji i urządzeń fabrycznych
wchodzących w rachubę przedsiębiorstw,
przeprowadzanie badań zapasów, produkcji
i zbytu, w razie potrzeby za współdziałaniem
właściwych izb handlowych i przemysłowych;
- b) współdziałanie we wszystkich zarządzeniach,
odnoszących się do zaopatrzenia należących
do związku fabryk w materiały surowe i po-
mocnicze, półfabrykaty i środki ruchu, albo
bezpośredni rozdział tych materiałów, o ile
związek ma prawo nimi rozrządzać;
- c) współdziałanie przy regulowaniu produkcji;
- d) współdziałanie przy regulowaniu rozdziału
sztucznych nawozów po myśli postanowień
rozporządzenia Ministra rolnictwa w porozu-
mieniu z Ministrem handlu z dnia 20. kwiet-
nia 1918, Dz. u. p. Nr. 153, w sprawie
uregulowania rozdziału sztucznych środków
nawozowych;

- e) współdziałanie przy ustanawianiu cen;
- f) współdziałanie przy normowaniu kwestyi gospodarczej administracji, które dotyczą objętych związkiem przemysłów, w szczególności przy wszystkich zarządzeniach, odnoszących się do uregulowania i popierania produkcji oraz przywozu i wywozu, przy wydawaniu i stosowaniu zakazów przywozu i wywozu, przy zarządzeniach w zakresie polityki handlowej i pieczy socyalnej, tudzież przy wszystkich kwestyach, które wynikną przy rozbrojeniu i przejściu do gospodarstwa pokojowego, w końcu wykonanie zarządzeń, do tego się odnoszących, o ile je Minister handlu związkowi poruczy.

§ 3.

Prawny charakter związku.

Związek jest osobą prawniczą. Zastępuje go na zewnątrz kierownictwo związku (§ 12.). W imieniu związku podpisuje przewodniczący lub jeden z jego zastępców w sposób prawnie obowiązujący.

§ 4.

Obowiązki członków związku.

Członkowie związku winni wspierać cele związku i zaniechać wszystkiego, co może utrudniać lub przeszkodzić ich wypełnianiu.

Winni oni stosować się do zarządzeń, wydanych przez kierownictwo związku i udzielać wszelkich informacyi, potrzebnych do ich przygotowania i przeprowadzenia. Winni oni nadto poddawać swe przedsiębiorstwa i prowadzenie interesów każdemu nadzorowi, potrzebnemu dla osiągnięcia celów związku. Nadzór ten wykonywać będą osobne organa urzędowe, ustanowione przez Ministra handlu, które co do swych spostrzeżeń mają Ministrowi handlu przedkładać sprawozdania. Członkowie związku są wreszcie obowiązani do opłaty datków na koszta zarządu, ustanowionych przez zgromadzenie związku.

§ 5.

Grupy związku.

Należące do związku przedsiębiorstwa dzieli się na następujące grupy związkowe:

- a) azot (siarczan amonowy i wapniowy),
- b) superfosfat i mąka kościana,
- c) mączka żużlowa Thomasa (Talbot).

§ 6.

Organa związku.

Organami związku są:

- a) zgromadzenie związku;
- b) wydział związku,
- c) kierownictwo związku.

§ 7.

Zgromadzenie związku.

Zgromadzenie związku składa się z wszystkich członków związku (§ 1.). Na zgromadzenie związku wysyłają ci członkowie związku, którzy należą do kilku wymienionych w § 5. grup związkowych, za każdą z tych grup jednego zastępcę. Zgromadzenie związku zbiera się przynajmniej raz na pół roku. Zwołuje je w drodze pisemnej kierownictwo związku — z podaniem porządku dziennego — a to przynajmniej na osm dni przed wyznaczonym dniem zebrania.

Na żądanie jednego z komisarzy rządowych albo na pisemną prośbę, podpisaną przynajmniej przez 5 członków wydziału związku (§ 8.) lub przynajmniej przez 20 członków związku, należy zwołać zgromadzenie związku w ciągu czterech tygodni. Zgromadzenie związku jest zdolne do powzięcia uchwał bez względu na ilość obecnych członków.

Zarządzanie i przeprowadzanie wyborów i wyborów uzupełniających należy do kierownictwa związku, a aż do jego ukonstytuowania się do prowizorycznego zarządu, ustanowionego przez Ministra handlu.

Zgromadzeniem związku kieruje przewodniczący kierownictwa związku lub jeden z jego zastępców. Pierwszem zgromadzeniem związku (dla ukonstytuowania się) kieruje przewodniczący prowizorycznego zarządu lub jeden z jego zastępców. Na zgromadzeniu związku zapadają uchwały zwykłą większością głosów obecnych członków.

Zgromadzeniu związku zastrzeżone są następujące sprawy:

1. powzięcie uchwał o pokryciu i rozdziale kosztów prowadzenia spraw związku;
2. zatwierdzanie rachunków;
3. przyjmowanie sprawozdania z czynności kierownictwa związku;
4. wybór wydziału związku (§ 8.).

Każdy członek związku ma prawo na zgromadzeniu związku stawiać wnioski i wystosowywać pytania do kierownictwa związku.

§ 8.

Wydział związku.

Wydział związku składa się z czternastu członków, wybranych przez zgromadzenie związku, oraz z dalszych najwyżej sześciu członków, zamianowanych przez Ministra handlu z pośród członków związku. Z członków, których wybór należy do zgromadzenia związku, mają przynależni do grupy związku *a*) wybrać sześciu członków (3 siarczan amonowy a 3 wapnoazot), przynależni do grupy *b*) sześciu członków (4 superfosfat a 2 przemysły przerabiające kości), przynależni do grupy *c*) dwóch członków (mączka Thomasa [Talbota]) z pośród przynależnych do odnośnych grup.

Wybory do wydziału związku odbywają się grupami za pomocą kart głosowania.

Czas trwania funkcyi członków wydziału wynosi dwa lata, ustępujący członkowie są znowu wybieralni.

Minister handlu może ze względów publicznych po wysłuchaniu wydziału związku orzec, że członek traci swój urząd a nadto zarządzić nowy wybór całego wydziału. Przy nowym wyborze wydziału winny odbyć się także nowe nominacje członków w myśl pierwszego ustępu tego paragrafu. Aż do przeprowadzenia nowych wyborów i nowych nominacji dotychczasowi członkowie wydziału pozostają przy swych funkcyach. W razie ustąpienia wybranego członka przed upływem okresu funkcyjnego może wydział związku kooptować w ciągu czterech tygodni w jego miejsce do wydziału aż do najbliższego zgromadzenia związku za zgodą Ministerstwa handlu jednego z członków tej grupy związku, która wybrała ustępującego członka.

Wszyscy członkowie wydziału związku wykonują swe funkcyje jako urząd honorowy.

§ 9.

Uprawnienia wydziału związku.

Kierownictwo związku (§ 12.) winno wysłuchać wydziału związku przed wszystkiemi decyzjami i zarządzeniami natury zasadniczej. Uchwały jego są dla kierownictwa związku wiążące.

W szczególności należy do wydziału związku:

- a) ustanowienie zasad dla traktowania spraw, oznaczonych w § 2.;
- b) nadzorowanie obrótu kasowego;

c) określanie istoty pewnych czynów, za które kierownictwo związku lub sąd polubowny (§§ 18. i 19.) mogą nakładać kary porządkowe, tudzież ustanawianie wymiaru tych kar, przyczem jednakże stopa kary przy czynach, przekazanych do karania kierownictwu związku, nie może przekraczać 2000 K, w innych przypadkach 20.000 K w każdym poszczególnym przypadku;

d) ustanawianie podwydziałów w celu wstępnego obradowania nad pewnemi kwestyami oraz ich przeprowadzenia, tudzież

e) powoływanie doradców.

§ 10.

Regulaminy czynności wydziału związku.

Wydział związku schodzi się co najmniej raz na dwa miesiące. Na żądanie jednego z komisarzy rządowych (§ 16.) lub na pisemny wniosek co najmniej trzech członków wydziału związku należy zwołać posiedzenie w ciągu 14 dni. Zaproszenia na posiedzenia można wystosować do członków wydziału związku i do komisarzy rządowych pisemnie lub telegraficznie.

Wydział związku jest zdolny do powzięcia uchwał w razie obecności co najmniej trzech członków kierownictwa związku i co najmniej trzech członków, nie należących do kierownictwa związku. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. Przewodniczy obradom przewodniczący kierownictwa związku lub jeden z jego zastępców (§ 12.). Przewodniczący nie bierze udziału w głosowaniu. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący. Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

Członkowie wydziału związku są uprawnieni każdego czasu do wystosowywania wniosków do kierownictwa związku, co do których ma ono powziąć uchwałę najpóźniej na najbliższem posiedzeniu.

Uchwałą większości głosów obecnych można zarządzić utrzymanie w tajemnicy poszczególnych przedmiotów obrad i odnoszących się do nich wyników głosowania.

§ 11.

Zakres działania grup związkowych.

Grupy związkowe są doradczymi organami wydziału związku i kierownictwa związku w sprawach, dotyczących każdorazem odnośne gałęzie przemysłu. Szczegółowe przepisy o składzie grup związkowych i o prowadzeniu przez nie czynności będą wydane przez Ministra handlu po wysłuchaniu kierownictwa związku.

§ 12.

Kierownictwo związku.

Kierownictwo związku składa się z przewodniczącego, dwóch zastępców przewodniczącego i sześciu członków, mianowanych przez Ministra handlu z koła członków wydziału związku.

Członkowie kierownictwa związku wykonują swe funkcje jako urząd honorowy.

Kierownictwo związku zastępuje związek na zewnątrz, w szczególności przy prowadzeniu rokowań z organizacjami innych przemysłów w sprawach zawodowych. Do niego należy rozstrzyganie we wszystkich kwestiach, w których nie jest wyraźnie przewidziane powzięcie uchwał przez zgromadzenie lub wydział związku. Ma ono przedstawiać sprawozdania ze swej czynności zgromadzeniu i wydziałowi związku.

Kierownictwo związku jest obowiązane do składania rachunków z obrotu pieniężnego i ma przedstawiać corocznie zanknięcie rachunkowe zgromadzeniu związku do zbadania.

Kierownictwo związku ustanawia na wniosek przewodniczącego względnie jego zastępców potrzebnych urzędników i siły pomocnicze, których wynagradza się ze środków związku. Ustanawianie osób na stanowiska kierujące podlega zatwierdzeniu Ministra handlu.

Przewodniczący, a w razie doznania przezeń przeszkody, jeden z jego zastępców zwołuje zgromadzenie związku tudzież posiedzenia wydziału i kierownictwa związku i na nich przewodniczy.

Do przewodniczącego, a w razie doznania przezeń przeszkody do jego zastępców, należy prowadzenie bieżących spraw i nadzorowanie wewnętrzного toku służby. Podlegają mu urzędnicy i siły pomocnicze związku.

§ 13.

Regulamin czynności kierownictwa związku.

Kierownictwo związku schodzi się w razie potrzeby na posiedzenia w Wiedniu. Zaproszenia na posiedzenia, dla członków kierownictwa związku oraz do komisarzy rządowych (§ 16.) mogą być wystosowane pisemnie lub telegraficznie.

Kierownictwo związku należy zwołać w ciągu ośmiu dni na posiedzenie, jeśli tego zażąda pisemnie jeden z komisarzy rządowych lub przynajmniej dwu członków kierownictwa związku, podając przedmioty obrad.

Kierownictwo związku jest zdolne do powzięcia uchwał, jeśli wszyscy członkowie i komisarze rządowi są zaproszeni i jest obecnych najmniej czterech członków. Uchwały jej zapadają zwyczajną większością głosów. W razie równości

głosów to zdanie staje się uchwałą, za którym oświadczył się przewodniczący. Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

§ 14.

Szczególne obowiązki funkcyonaryuszy i urzędników związku.

Wszyscy członkowie kierownictwa związku i wydziału związku oraz wszyscy urzędnicy związku winni przy swem urzędowaniu przestrzegać największej bezstronności i największej sumienności.

Wszyscy funkcyonaryusze i urzędnicy związku są obowiązani przestrzegać ścisłej tajemnicy poza urzędowaniem co do wszystkich spraw, o których powzięli wiadomość w tym charakterze, a których użytkowanie lub rozszerzanie pozaurzędowe sprzeciwia się celom związku gospodarczego lub też dotyczy stosunków przedsiębiorstw członków związku; mają oni to przyrzec na piśmie.

Przy prowadzeniu spraw jest obowiązkiem kierownictwa związku starać się przez odpowiednie urządzenia o to, by zapobiedz nadużyciom przy użytkowaniu lub podawaniu wiadomości o stosunkach przedsięwziętych, jakie wpłynęły do wydziału związku. Urzędnicy i siły pomocnicze winni usłuchać wezwania do udzielenia wiadomości, dostarczonych przez członków związku kancelaryi wydziału związku, tylko wówczas, gdy takie wezwanie zostanie wystosowane do nich ze strony przewodniczącego względnie jego zastępców albo przez komisarzy rządowych lub gdy wydział związku poweźmie w tym kierunku uchwałę.

§ 15.

Koszta prowadzenia spraw.

Dla pokrycia kosztów prowadzenia spraw związku winni członkowie związku składać opłaty, ustanowione przez zgromadzenie związku, które to opłaty można ściągać w drodze egzekucji politycznej.

§ 16.

Nadzór państwowy.

Związek znajduje się pod nadzorem państwowym, który wykonują komisarze rządowi, mianowani przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem rolnictwa.

Komisarze rządowi należy zapraszać na wszystkie obrady i posiedzenia organów związku i mają oni prawo do zabierania w każdej chwili głosu i stawiania wniosków, co do których musi być powzięta uchwała.

Mają oni nadto prawo odraczania wykonania uchwał i zarządzeń organów związku na tak długo, aż Minister handlu wyda decyzję.

Komisarze rządowi mają też prawo wglądania do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów organów związku gospodarczego i prawo żądania wszelkich wyjaśnień, jakie uważają za potrzebne.

§ 17.

Zatwierdzenie państwowe.

Zatwierdzeniu Ministra handlu podlegają wszystkie rozstrzygnięcia, uchwały i zarządzenia zgromadzenia związku, wydziału związku lub kierownictwa związku, dotyczące:

- a) przydzielania poszczególnym przedsiębiorstwom surowców, materiałów pomocniczych, półfabrykatów i środków ruchu (§ 2., b);
- b) wysokości opłat związkowych, jakie stosownie do § 15. mają uiszczać członkowie związku;
- c) ustalania pewnych stanów faktycznych, przy których zaistnieniu kierownictwo związku lub sąd rozjemczy może nakładać kary porządkowe, oraz ustanawiania wysokości tych kar (§§ 18. i 19.).

§ 18.

Kary porządkowe.

Za działania lub zaniechania członków związku, skierowane przeciw tym przepisom i zarządzeniom, które wydało kierownictwo związku dla osiągnięcia celów związku stosownie do niniejszego rozporządzenia, może kierownictwo związku nakładać kary porządkowe, jeżeli istota czynu podlega karze porządkowej na zasadzie uchwały wydziału związku (§ 9. c), zatwierdzonej przez Ministra handlu.

Przeciw nałożeniu kary porządkowej przez kierownictwo związku można odwołać się do rozstrzygnięcia sądu polubownego (§ 19.), odwołanie takie niema skutku odwrotnego.

Kwoty kar będą ściągane na prośbę kierownictwa związku w drodze egzekucji politycznej i wpływają na cel powszechnej użyteczności, który oznacza Minister handlu na wniosek kierownictwa związku.

§ 19.

Sąd polubowny.

Do rozstrzygania we wszystkich sporach między członkami związku w sprawach tegoż związku, następnie w tych przypadkach, w których członkowie związku rozstrzygnięciem lub zarządzeniem kierownictwa lub wydziału związku czują się w swych prawach pokrzywdzeni, będzie utworzony sąd polubowny związku.

Rozstrzygnięć i zarządzeń wydziału związku względnie kierownictwa związku, które uzyskały zatwierdzenie Ministra handlu (§§ 17. i 18.), nie można zaczepić przed sądem polubownym.

O działaniach i zaniechaniach, wykraczających przeciw zarządzeniom lub przepisom, wydanym przez kierownictwo związku stosownie do niniejszego rozporządzenia, winno kierownictwo związku, o ile ono samo nie mają prawa według § 18. do nałożenia kary porządkowej, zawiadomić sąd polubowny, który orzeka o nałożeniu kary porządkowej.

Sąd polubowny rozstrzyga również odwołania wniesione przez członków związku przeciw karom porządkowym, nałożonym przez kierownictwo związku.

Jeśli dla pewnych czynów uchwałą wydziału związku, zatwierdzoną przez Ministra handlu, został ustanowiony wymiar kary (§§ 9. c i 17. c), sąd polubowny jest tem związany przy wymiarze kary. We wszystkich innych przypadkach zależy wymiar kary od swobodnego ocenienia sądu polubownego, kara porządkowa nie może jednak w każdym poszczególnym przypadku przekraczać kwoty 20.000 K.

Sąd polubowny składa się z funkcjonariusza sędziowskiego, ustanowionego przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości, w charakterze przewodniczącego i z czterech członków lub ich zastępców, mianowanych przez Ministra handlu. Członkowie i ich zastępcy wykonują swe funkcje jako urząd honorowy. Nie mogą oni należeć do kierownictwa związku ani do wydziału związku.

Wszystkie rozstrzygnięcia sądu polubownego są ostateczne. Postępowanie przed sądem polubownym odbywa się według postanowień czwartego rozdziału VI. części procedury cywilnej, o ile z przepisów tego rozporządzenia co innego nie wynika.

Przewodniczący sądu polubownego może w zastosowaniu przepisów, obowiązujących dla postępowania przed zwyczajnymi sądami, wzywać świadków i znawców i osoby te oraz strony przesłuchiwać pod przysięgą.

Grzywny będą na prośbę kierownictwa związku ściągane w drodze egzekucyi politycznej i wpływają na cel powszechnej użyteczności, który oznaczy Minister handlu na wniosek kierownictwa związku.

§ 20.

Kary, nakładane przez władze polityczne.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile czyn nie podlega karze surowszej, będą polityczne władze pierwszej instancyi karały grzywnami do 20.000 K lub aresztem do sześciu miesięcy. Kary te można także orzec obok siebie.

§ 21.

Rozwiązanie związku.

Rozwiązanie związku następuje po wysłuchaniu wydziału związku przez zarządzenie Ministra handlu, który rozstrzyga także o użyciu ewentualnej nadwyżki obrotowej.

§ 22.

Chwila wejścia w życie.

Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Wieser wlr.